Redacţiunea, Administraţiunea şi Tipografia:
BRAŞOVU, piaţa mare Nr. 22.
Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitŭ!
Birourile de anunciurĭ:
Braşovŭ, piaţa mare Nr. 22.
Inserate mai primescŭ în Viena *Rudolfŭ Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A, Oppelik, J. Danneberg*; în Budapesta: *A. V. Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat*; în Frankfurt: *G. L. Daube*; în Hamburg: *A. Steiner.*
Preţulŭ inserţiunilorŭ; o seriă garmondŭ pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă şi învoială.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LII.

„Gazeta“ ese în fiecare ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., Pe treĭ lunĭ 3 fl.
Pentru România şi străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 francĭ. pe şése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ.
Se prenumără la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Braşovŭ:
la administraţiune, piaţa mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe şése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl. pe şése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ şi inserţiunile suntŭ a se plăti înainte.

Nr. 201. Braşovŭ, Joi 7 (19) Septemvre 1889.

Braşovŭ, 6 Septemvre v.

Intr'unŭ articulŭ de fondŭ publicatŭ în ḑilele aceste „*Nemzet*“, organulŭ lui Tisza, ocupându-se de *situaţia politică din Austria* ḑice, că viaţa întrégă politică în Austria din punctŭ de vedere alŭ *naţionalităţii* şi alŭ *liberalismului* are astăḑĭ cu totulŭ altŭ timbru, ca înainte cu 10 până la 12 anĭ. Articululŭ acesta îlŭ încheiă „Nemzet“ cu următórele observărĭ:

„Dealtmintrelea aḑĭ nu e vorba de politica de până acuma a guvernului austriacŭ, ci de continuarea acestei politice, precum şi de efectele ei asupra *dualismului* şi asupra desvoltării monarchiei. Noi nu ne amestecămŭ în afacerile interne ale Austriei, dér se înmulţescŭ pe ḑi ce merge semnele rele, carĭ deşteptă în noi îngrijirĭ seriόse şi n'avemŭ causă de a retăcé aceste îngrijirĭ. N'avemŭ nimicŭ de obiectatŭ în contra deplinei libertăţĭ a desvoltării limbistice şi literare a naţionalităţilorŭ şi autonomia provinciilorŭ austriace se potrivesce bine în cadrulŭ constituţiei dualiste. Dér décă cerculŭ de activitate alŭ acestei autonomii se măresce din ce în ce mai multŭ, décă acele provincii se slavisézā totŭ mai multŭ şi décă politicesce devinŭ totŭ mai neatârnătóre, atuncĭ se sguduie organisarea şi raporturile de naţionalitate ale statului de dincolo de Laita alŭ monarchiei în aşa modŭ, încâtŭ cu greu putemŭ privi cu nepăsare la acésta din punctŭ de vedere alŭ tăriei dualismului, alŭ desvoltării liniştite şi a posiţiei independente internaţionale a monarchiei. Din acest punctŭ de vedere administraţia acelorŭ provincii şi validitarea pretinsului dreptŭ publicŭ boemŭ, nu le putemŭ privì numai ca nisce mĕsurĭ de administraţiă séu ca o ceremoniă. Ele au urmările lorŭ şi le vorŭ avé încă de aicĭ încolo *şi ar fi o mare greşélă a crede, că numai unŭ singurŭ statŭ alŭ monarchiei va sémţi aceste urmărĭ.*“

„Nemzet“ putemŭ ḑice, că a scrisŭ articululŭ acesta cu precauţiune. Dér prietinii aliaţĭ din afară, carĭ numai în dualismŭ şi în supremaţia germano-maghiară îşĭ vĕdŭ asigurată influinţa lorŭ asupra monarchiei nóstre, vorbescŭ mai la înţelesŭ şi ne spunŭ mai verde şi mai lămuritŭ ce le zace pe inimă. Astfelŭ vorbindŭ despre încoronarea boemă şi urmările ei posibile scrie „*Vossische Zeitung*“ din Berlinŭ între altele:

„O Boemiă mare la Nordŭ condiţionézā o Croaţiă mare la sudŭ; *e timpulŭ supremŭ ca Tisza sĕ se întórcă dela Ostende şi sĕ alunge aceste fantome.* Décă Tisza va desfăşura monarchului, că din ḑiua când s'ar face încoronarea în Boemia, puterea sa de a susţiné legătura astăḑĭ esistentă între Austria şi Ungaria va înceta, şi că amicii *uniunei personale* vorŭ venì la cârmă şi în Ungaria, atuncĭ regele va respinge sfaturile periculóse în privinţa încoronării ca rege alŭ Boemiei“.

Pre când ortacii din Berlinŭ aştéptă totulŭ dela intervenirea lui Tisza, foile ungurescĭ continuă a'şĭ arăta nemulţumirea lorŭ faţă cu numirea contelui Thun ca guvernatorŭ alŭ Boemiei şi faţă cu încoronarea proiectată. Atitudinea acésta a foilorŭ ungurescĭ face pe „*Hlas Naroda*“, organulŭ conducĕtorului Cehilorŭ bĕtrânĭ Rieger, de a rĕspunde în terminĭ aspri de următorulŭ cuprinsŭ:

După ce fóia cehică se provócă la procesulŭ *Kokan*, care tocmai acum se pertractézā în Budapesta, la surparea cheului din Seghedinŭ, la căderea societăţilorŭ de băncĭ ungurescĭ în urma nesolidei gestiunĭ a funcţionarilorŭ lorŭ, la defraudările întêmplate la cassele de păstrare ungurescĭ, la afacerea loteriei în Timişóra, la procederea când cu prima tragere a losurilorŭ „Basilica“, unde, precum se ḑice, a făcutŭ sensaţiă că tocmai notarulŭ, care a funcţionatŭ la tragere, care îşĭ cumpĕrase o seriă întrégă de losurĭ, a făcutŭ câştigulŭ principalŭ de o sută de mii florinĭ, după ce se provócă la tóte aceste, „Hlas Naroda“ adauge: „Nu e prin urmare nicĭ o mirare că în asemenĭ împrejurărĭ creditulŭ publicŭ alŭ Ungariei dispare şi că puterea financiară a Ungariei se subminéza din ce în ce mai multŭ. Sub acésta stare de lucrurĭ sufere însĕ şi Cislaitania (adecă Austria), deórece prosperarea Cislaitaniei se calculézā şi după veniturile de statŭ ale Ungariei. In faţa acestei stărĭ de lucrurĭ *noi amŭ puté numai sĕ ne bucurămŭ, décă Ungurii ar face sĕ se realiseze uniunea personală.* Noi prin uniunea personală *am câştiga fără îndoiélă în privinţa financiară*“.

Inşirarea pĕcatelorŭ ungurescĭ de către fóia cehică şi afirmarea că Cislaitania póte numai câştiga în privinţa financiară, décă s'ar face uniunea personală, a produsŭ, ca şi opiniunile altorŭ foi străine unŭ durerosŭ resentimentŭ între politicii ungurĭ dela putere.

Foile guvernamentale se plângŭ acum asupra lui Polonyi, apĕrătorul defraudatorului Kokan, imputându-i că dênsulŭ prin „fapta lui erostratică“, isvorîtă din patima de partidă, a discreditatŭ naţiunea maghiară înaintea străinătăţii şi că elŭ a datŭ prilegiu d'a se nasce părerea, că domnirea maghiară ruinézā statulŭ, căcĭ îi lipsesce moralulŭ.

N'a visatŭ Kokan, că elŭ va figura vr'odată ca viu argumentŭ, că ameninţările cu uniunea personală ale Ungurilorŭ nu suntŭ periculóse pentru partea de dincolo a monarchiei şi că prin urmare guvernulŭ austriacŭ póte sĕ procédă fără nicĭ o temere la realisarea planului de încoronare în Boemia.

Ministrulŭ-preşedinte Tisza se va întórce ḑilele aceste în Pesta unde se vorŭ ţiné conferenţe ministeriale. Vedea-vomŭ décă va sci sĕ alunge „fantomele“, după cum aştéptă ortacii sĕi din Berlinŭ, orĭ că va fi elŭ însuşĭ urmăritŭ de fantoma teribilă a destrăbălării şi demoralisării, care i se înfăţişézā în chipulŭ lui Kokan.

DIN AFARĂ.

Atacurĭ sêrbescĭ în contra Austro-Ungariei.

Precum se scrie din Belgradŭ către „Neue freie Presse“, pressa liberală atacă violentŭ partida progresistă, fiindcă conducĕtorulŭ acesteia, fostulŭ ministru-preşedinte Garaşanin, n'a fostŭ de faţă la serviciulŭ divinŭ ce s'a oficiatŭ în biserica catedrală din Belgradŭ în onórea onomasticei Ţarului. De asemenea a făcutŭ sânge rĕu în cercurile liberale faptulŭ, că ministrulŭ-preşedinte Gruicĭ a asistatŭ la Te-Deum, ca singurŭ representantŭ alŭ guvernului, în toaletă de stradă, pe când liberalii au asistatŭ în haine de gală, ba regenţii Risticĭ şi Belimarcovicĭ au făcutŭ visită d-lui Sergiev, împodobiţĭ fiindŭ cu decoraţiunĭ sêrbescĭ. In cercurile politice bate la ochĭ, că demonstraţia bisericéscă întocmită de liberalĭ e însoţită în foile liberale de atacurĭ violente în contra Austro-Ungariei.

„Srpska Nezavisnost“ face atentă pe Turcia, sĕ se feréscă de uneltirile austro-bulgare, deórece „amabilei“ vecine — aşa îi ḑice fóia din vorbă Austro-Ungariei — îi e tare sĕ aţîţe pe Bulgarĭ în contra Serbiei. „Fiind-că cu proclamarea de rege n'a mersŭ, Austria a căutatŭ sĕ atragă atenţiunea Bulgariei asupra Macedoniei, sciindŭ bine, că acéstă cestiune e în stare sĕ agite în Serbia tóte spiritele. Austria a alesŭ aşadér Macedonia ca obiectŭ de cértă pentru amêndouĕ naţiunile vecine. Fóia sêrbéscă face atentă pe Turcia, sĕ nu cedeze Bulgarilorŭ şi sĕ nu le stea în ajutorŭ. *Orĭ-ce sprijinŭ datŭ Bulgariei e o sprijinire a planurilorŭ Austriei* şi acestea suntŭ totŭ aşa de periculóse pentru Serbia ca şi pentru Turcia.“

„Liberal“, care apare în Şabaţŭ, — spune corespondentulŭ foiei vieneze — tratézā aceeaşĭ témă, dér într'unŭ tonŭ fórte ofensătorŭ pentru Austro-Ungaria, cum n'a scrisŭ nicĭ unŭ ḑiarŭ sêrbescŭ până acuma.

SCIRILE ḐILEI.

Cercetare disciplinară pentru servire de sf. liturghiă încă nu s'a mai pomenitŭ. Cetimŭ în ḑiarele maghiare, că episcopulŭ Gherlei a pusŭ sub cercetare disciplinară pe protopopulŭ Alesiu *Berinde* şi pe preoţii Vasilie *Cosmuţa* şi Ioanŭ *Costinŭ*, pentru că aceştia au servitŭ câte o sf. liturghiă pentru confratele lorŭ Dr. Lucaciu, când acesta era în cea mai mare strîmtóre. Cu îndeplinirea cercetărei disciplinare au fostŭ încredinţaţĭ d-lŭ Alesandru *Erdöss,* protopopulŭ Oaşiului şi alŭ Sătmarului, şi Ioanŭ *Romanŭ*, parochŭ în Vamă.

Este bătătorŭ la ochĭ, că scirea acésta ni-o aducŭ mai ântâiu foile maghiare. Aşteptămŭ informaţiunĭ dela cei carĭ se află în posiţiă a ni-le da, scirea fiindŭ fórte gravă.

***

Unu bogătanŭ fără inimă. Ni-se scrie din Bucurescĭ, că în ḑilele trecute a încetatŭ din viéţă *P. Andreescu*, directorulŭ şcólei primare de băeţĭ din colórea de verde. Decedatulŭ era de origine din comuna Sibielŭ de lângă Sibiiu. De felulŭ sĕu era tipografŭ de profesiune şi graţiă diferitelorŭ împrejurărĭ, carĭ favorisézā pe semidocţĭ în România, a ajunsŭ înalta tréptă de profesorŭ şi directorŭ şcolarŭ, făcêndŭ prin specule norocóse o avere destulŭ de însemnată. A rĕmasŭ în urma sa aprópe o jumătate de milionŭ, fără ca decedatulŭ sĕ fi lăsatŭ unŭ banŭ frântŭ pentru unŭ scopŭ filantropicŭ românescŭ séu celŭ puţinŭ vr'o sută de florinĭ pentru şcóla şi biserica românéscă din satulŭ sĕu natalŭ!

***

Hirotonire. D-nulŭ *Ioanŭ Petranu*, clericŭ absolventŭ alŭ eparchiei aradane şi fostŭ profesorŭ în anulŭ şcolarŭ trecutŭ la liceulŭ nostru de aci, a fostŭ hirotonitŭ întru preotŭ pentru parochia vacantă din Şiria.

***

Societatea studenţilorŭ din Blaşiu şi-a constituitŭ astfelŭ biuroulŭ: D lŭ profesorŭ Emiliu *Viciu* presidentŭ, Eugeniu *Pătăceanŭ* stud. VIII cl. vice-presidentŭ, Ioanŭ *Neamţu* stud. VIII cl. notarŭ, Silviu V. *Vuia* stud. VIII cl. redactorŭ, Aureliu *Alemanŭ* stud. VIII cl. bibliotecarŭ, Basiliu *Tătarŭ* stud. VII cl. vice-bibliotecarŭ, Emiliu *Popŭ* stud. VII cl. cassarŭ şi Nicolau *Boţianu* stud. VIII cl. controlorŭ.

***

Nouă bancă românéscă. In Ofenbaia, ér nu în Baia de Crişiu, cum se anunţase, s'a înfiinţatŭ institutulŭ de creditŭ şi economii sub firma „Munteana“ cu unŭ capitalŭ de 10,000 fl. împărţitŭ în 1000 acţiunĭ à 10 fl.

***

La universitatea din Cernăuţĭ au frecventatŭ anulŭ trecutŭ *teologia* 51 tinerĭ românĭ, din 60 frecuentanţĭ; *filosofia* 1, din 13; facultatea juridică 36, din 153. Din 16 studenţĭ dela despărţĕmêntulŭ farmaceuticŭ numai unulŭ a fostŭ românŭ.

***

Inscripţiune sêrbéscă. „Fóia Diecesană“ spune, că pe unŭ sigilŭ, care se află în reşedinţa episcopéscă din Caransebeşŭ, se află o inscripţiune sêrbéscă, carea în românesce aşa sună: „Sigilulŭ cetăţii Caransebeşului, care a zoritŭ lumei creştine despre eliberarea dominaţiunei tiranice turcescĭ la anulŭ 1749. Dedicată Inaltpréсfinţitului Episcopŭ Ioan Georgevicĭ alŭ Caransebeşului, Verşeţului şi Lugoşului la an. 1757. Octomvre în 2. din iubirea dreptŭ credincioşilorŭ“.

***

Bucătăriile publice din Bistriţa au fostŭ visitate de poliţiă şi de mediculŭ oraşului cu deamĕruntulŭ în tóte birturile şi cafenelele, ca sĕ se védă în ce stare de curăţeniă se află vasele de fertŭ, mai alesŭ cele de metalŭ. Cu acéstă ocasiune s'a constatatŭ, că în multe birturĭ e murdăriă cumplită şi vasele se găsescŭ într'o stare fórte necurată.

***

Călcatŭ de trenŭ. Dumineca séra, încărcătorulŭ dela trenŭ Karl Hoffmann, voindŭ sĕ trécă peste alŭ treilea rêndŭ de şinĭ la gara de aci, fŭ călcatŭ de o locomntivă şi rănitŭ atâtŭ de greu la picióre şi la peptŭ, încâtŭ după douĕ óre murì în spitalŭ, unde fusese transportatŭ.

***

Petrecerea plugarilorŭ braşovechenĭ, ce s'a datŭ Dumineca séra în sala hotelului Nr. 1, a reuşitŭ fórte bine. Corurile au fostŭ bine învĕţate şi esecutate. Meritulŭ e atâtŭ alŭ fetelorŭ şi flăcăilorŭ plugarĭ, carĭ îmbrăşişézā cu căldură orĭ-ce întreprindere de progresŭ culturalŭ, câtŭ şi alŭ tînĕrului teologŭ *Corneliu Perşinariu*, fiulŭ părintelui Perşinariu din Braşovulŭ-vechiu, care în rîvna sa de a contribui de acum la înaintarea culturală a poporului plugarŭ braşovechênŭ, a folositŭ o parte din timpulŭ feriilorŭ instruindŭ pe tinerele şi pe tinerii plugarĭ în cântărĭ corale, în declamaţiunĭ ş. a. Peste totŭ

poporulŭ românŭ din Braşovulŭ-vechiu ne-a doveditŭ şi de astădată, că înaintéză repede pe calea progresului culturalŭ românescŭ, ceea ce'i face deosebită onóre. Era de doritŭ însĕ, ca aceste nobile şi laudabile stăruinţe ale plugarilorŭ sĕ fiă mai multŭ încurajate de publiculŭ românŭ, celŭ puţinŭ prin contribuirĭ bănescĭ câtŭ de micĭ, fiă şi numai de câţĭva crucerĭ, de cei carĭ nu găsescŭ cu cale a fi de faţă la o astfelŭ de petrecere poporală, mai alesŭ că scopulŭ era: ajutorarea şcolarilorŭ sĕracĭ.

Corespondenţa „Gaz Trans.“

Ceva îmbucurătorŭ din archdiecesa gr. cat. de Alba-Iulia.

Unŭ amicŭ alŭ foii nóstre ne împărtăşesce dela *Blaşiu* cu data de 17 Septemvre a. c. următórele:

Erĭ în 16 ale curentei Blaşulŭ pare că a primitŭ o faţă multŭ mai veselă de cum o are de comunŭ. Mulţime de protopopĭ şi preoţĭ veniţĭ din întréga archidiecesă se vedeau pe stradele Blaşiului. Ei s'au adunatŭ aicĭ pentru a participa la sinodulŭ Archidiecesanŭ conchiămatŭ pe diua de astădĭ. Verificarea Membrilorŭ aleşĭ s'a întêmplatŭ ierĭ la 3 óre p. m. Astădĭ la $7^1/_2$ óre s'a celebratŭ în catedrală s. liturgiă pontificând Escelenţa Sa Présânţitulŭ archiepiscopŭ şi metropolitŭ asistându-i aprópe întreg capitululŭ şi unŭ numĕrŭ însemnatŭ de protopopĭ. La $9^1/_2$ óre Escelenţa Sa Présânţitulŭ Metropolitŭ deşchide sinodulŭ prin o vorbire de interesŭ istoricŭ, în care vorbire arată sinoptice resultatele încununate cu binecuvêntare cerésca ale păstorirei sale de aprópe 20 de anĭ. Faptele marelui păstorŭ suntŭ multŭ mai bine cunoscute publicului românŭ decât sĕ fiă lipsă a-le înşira aci.

După vorbirea de deşchidere s'a trecutŭ la constituirea sinodului alegêndu-se patru notarĭ sinodalĭ. După constituire se alege:

a) o comisiune de 19 membri cu însărcinarea ca sĕ studieze şi sĕ esamineze proiectulŭ de statutŭ referitorŭ la despărţirea fondului de pensionare alŭ preoţilorŭ deficienţĭ de către fondulŭ preoteselorŭ viduo-orfanalŭ, carĭ fondurĭ vorŭ fi separate pe viitoriu;

b) o comisiune de 9 membri cu însărcinarea ca sĕ esamineze proiectulŭ pentru reorganisarea exactoratului archidiecesanŭ şi crearea unui postŭ de revisorŭ archidiecesanŭ alŭ raţiociniilorŭ bisericescĭ şi scolastice;

c) o comisiunea de 9 membri pentru esaminarea proiectului de procedură canonică, că cum ar fi de a se pune capĕtŭ concubinatelorŭ, carĭ se înmulţescŭ în unŭ modŭ înspăimêntătorŭ.

Tóte acestea trei comisiunĭ suntŭ avisate, ca îndată ce vorŭ fi gata cu elaboratele resp. raportulŭ lorŭ sĕ se insinueze pentru-ca aceste elaborate sĕ se supună deliberării sinodului.

Cu acestea şedinţa la 12 óre se închide, anunţându-se deşchiderea şedinţei a II-a pe 4 óre p. m.

La 1 óră după amédĭ capitululŭ, toţĭ protopopii archidiecesanĭ, membrii aleşĭ eparchialĭ şi representanţii institutelorŭ de învĕţămêntŭ se întrunirĕ la masa frugală a Escelenţiei Sale Preasfinţitului Metropolitŭ, care cu ospitalitatea-i şi afabilitatea-i prea bine cunoscută a făcutŭ ca bucatele delicate, cu care era încărcată masa, sĕ ni se pară şi mai gustóse.

După amédĭ la 4 óre s'a deşchisŭ şedinţa a III-a, în care comisiunea de 9 însărcinată cu esaminarea proiectului pentru reorganisarea esactoratului archidiecesanŭ şi crearea postului de revisorŭ şĭ-a presentatŭ atâtŭ proiectulŭ câtŭ şi observările la elŭ făcute, supuindu-lŭ deliberării ven. sinodŭ, care cu puţină modificare l'a şi primitŭ.

In sensulŭ acestei decisiunĭ sinodale se înfiinţéză unŭ esactoratŭ constătătorŭ din 15 membri assesorĭ, dintre carĭ 9 vorŭ fi capitularişţĭ, ér ceialalţĭ profesorĭ orĭ alţĭ preoţĭ din gremiu.

Cu acestea şedinţa a II-a se închide, ér deschiderea şedinţei a III-a se fixéză pe mâne la 9 óre.

Despre şedinţele următóre vĕ voiu raporta fără amânare.

Incheiarea cursului

de industriă casnică şi de albinăritŭ, ţinutŭ la Frătăuţulŭ nou, Bucovina.

Cursulŭ de industriă casnică şi de albinăritŭ din Frătăuţulŭ nou, carele e primulŭ de atare feliu în Bucovina, s'a încheiatŭ pentru anulŭ acesta în diua de 10/22 Iulie în următorulŭ chipŭ:

La 12 óre s'a celebratŭ „Doxologiă„ în biserica parochială din locŭ, fiindŭ de faţă pe lângă toţĭ participanţii cursului cu instruitorii lorŭ unŭ numĕrŭ însemnatŭ din părinţii şi rudeniile participanţilorŭ, veniţĭ anume la acéstă încheiare a cursului; apoi o representanţă oficiósă a comunei, mai mulţĭ sătenĭ şi trei preoţĭ esternĭ.

Actulŭ religiosŭ alŭ „Doxologiei“ îlŭ funcţionà paroculŭ din locŭ, părintele Porumbescu. Biserica era anume pentru acestŭ actŭ câtŭ mai frumosŭ iluminată, şi se întroduse propria „Doxologiă“ prin cântarea „Imnului bisericei“ de micii elevĭ şi eleve ai cursului, şcolarĭ adecă şi şcolăriţe din locŭ. Cântarea — textulŭ şi melodia de părintele Porumbescu — esecutată de fragidele, dér timbrósele şi dulcile glasurĭ ale micilorŭ cântăreţĭ, făcŭ o osebitŭ de plăcută impresiune asupra tuturorŭ presenţilorŭ, între carĭ şi unŭ amploiatŭ c. r. de confesiune străină.

După „Slavosloviă“ şi evangeliă ad hoc, ţinù părintele funcţionarŭ o predică ocasională asupra temei „pânea nóstră cea de tóte dilele dă-ne-o nouĕ astădĭ“, în care esplicândŭ predicatorulŭ sensulŭ acelorŭ cuvinte de rugare îlŭ aplicà în modŭ clarŭ la cursulŭ de industriă, ce chiar se finesce, şi demonstrà totŭ în acelŭ modŭ clarŭ, că prin cunoscinţa industriei, ce şĭ-au însuşitŭ elevii şi elevele acestui cursŭ şi şi'lŭ vorŭ mai însuşì, vorŭ ajunge a avea bogata mulţămire, atâtŭ morală câtŭ şi materială, despre o parte a primì ei înşi dela „tatălŭ nostru celŭ din ceriu“ „pânea de tóte dilele“, mai bună şi mai îmbelşugată pentru sine şi pentru ai sĕi, érà despre altă, a devenì organe alese şi fericite, prin care acelŭ „tată din ceriu“ va „da“ pânea de tóte dilele“ celorŭ „mai micĭ dintre noi“, lipsiţĭ adecă de posibilitatea obicĭnuită de până acum, de a-şĭ câştiga ei înşişĭ „pânea“, — unŭ serviţiu acesta, care tatălŭ nostru celŭ din ceriu li'lŭ va rĕsplătì cu camătă mănósă şi aicĭ în viéţa-le corporală şi în cea sufletéscă eternă, în cea adecă a neştersei memorii din némulŭ nostru românescŭ în Bucovina pentru mijlocirea acelei „pânĭ“ dela tatălŭ cerescŭ...; finì apoi că, fiind-că acéstă întrunire a nóstră la cursulŭ de industriă şi de albinăritŭ s'a sĕvêrşitŭ sub supremele auspicii ale pregraţiosului nostru Impĕratŭ Franciscŭ Iosifŭ I., sĕ-i urămŭ din tótă inima unŭ întreitŭ mulţĭ şi fericiţĭ anĭ! la care toţĭ participanţii şi întregulŭ publicŭ evlaviosŭ rĕspunse cu o puternică esclamare de „sĕ trăiască!“ de trei orĭ, şi întonà imediatŭ după aceea „Imnulŭ poporalŭ“, după a cărui fiă-care stofă se dădură câte trei salve de săcăluşurĭ. — Finindu-se cântarea imnului poporalŭ, dise funcţionarul „ectenia Mitropolitului“, la care corulŭ cântăreţilorŭ din sînulŭ participanţilorŭ rĕspunse cu unŭ întreitŭ „Dómne miluesce!“ şi cu o armoniósă cântare de „Mulţĭ anĭ!“ După acestea nrmà ectenia pentru „mila, viéţa, pacea, sănĕtatea“ participanţilorŭ şi participantelorŭ cursului numindu-i funcţionarul pe toţĭ şi pe tóte pe nume, cum şi pentru părinţii şi rudeniile lorŭ, la care aşişdere pe lângă unŭ întreitŭ „Dómne miluesce“ rĕspunse corulŭ cântăreţilorŭ sub salve de săcăluşurĭ cu totŭ aşa frumósă cântare de „Mulţĭ anĭ!“ Binecuvêntà apoi bătrânulŭ funcţionar pe participanţĭ cu cuvinte potrivite, dér atâtŭ de emoţionatŭ, încâtŭ ultimele'i vorbe erau întrerupte de pause şi lacrimĭ.

De aicĭ, dela biserică, la $1^1/_2$ óre merserĕ toţĭ la casa şcolii din locŭ, unde era pregătită esposiţia publică a obiectelorŭ lucrate de participanţĭ şi participante. Aci sosiţĭ, îi întimpinà la întrare în sala esposiţiei pe frumosulŭ şi pitorésculŭ şirŭ de venitorĭ învĕţătorulŭ din locŭ, d-lŭ Gabrielŭ Rĕuţŭ, şi instruitorulŭ d-lŭ Candidă Muşlea din Braşovŭ.

Frumosŭ şi chiar graţiosŭ era aspectulŭ salei cu obiectele înşirate pe băncile şcolare, aşedate de jurŭ împrejurrŭ pe la păreţĭ şi pe o masă lungă, în mijlocŭ. Obiectele erau înşirate în grupuleţe, adecă ale fiă-cărui participantŭ deosebĭ şi cu vignete, pe care erau scrise numele respectivilorŭ confecţionarĭ. Publiculŭ se îmultise aşa de tare, încâtŭ nu numai că umplù sala, déră şi coridorulŭ şcólei şi mai sta şi pe la uşĭ pe din afară.

Părintele Porumbescu cerù atenţiune.

Domnişóra Melania Brăileanŭ, învĕţatóre din Gura-Humorului, se urcà pe tribuna din fundulŭ sălei şi rostì următorulŭ „*Prologŭ*“, scrisŭ de părintele Iraclie Porumbescu:

Pe-o a mării 'ntinsă-albiă o corabiă plutea..
Ce în falniculŭ catargu-i falnică şi stemă-avea.
In corabiă călĕtorĭ de-unŭ felŭ toţĭ-inşii şi de-o samă;
A catarg'lui mândră stemă, Roma, spune că li-i mamă.
Mândri, sdravinĭ, veselĭ toţii, toţĭ în sóre dreptŭ căta;
Sórele, căcĭ şi elŭ veselŭ, totŭ veselŭ la ei privea.
Pentru-că, ah! că'ntre stele numai sórele e sóre,
Astfelŭ némulŭ astorŭ mândri, e'ntre florĭ ântâia flóre!
Sdravinĭ, mândri, veselĭ toţii, toţĭ îşĭ spunŭ măreţe veştĭ;
Ba de Zîne'ncântătóre, ba de fapte vitejeştĭ.
Insĕ iată, că la-o vreme, nourĭ grei pe cerŭ se-ivescŭ,
Viscolŭ, grózŭ, cobe-urîte o „grea cumpĕnă“ vestescŭ!
Tunete descarcŭ urgiă, marea'n jurŭ se învolvóră,
V[illegible]urĭ se ridicŭ ca munţii, corăbióra o'mpresóră.

*

Călĕtorii bunĭ la sufletŭ, bunĭ ca bună şi-alorŭ mamă,
Nu sciu ei de rĕu în sine-şĭ, nicĭ de — altulŭ nu-şĭ dau samă.
Dér primejdia totŭ cresce, valurile se'nbuldescŭ,
Unŭ minutŭ, şi călĕtorii se înnecŭ, se prăpădescŭ!
Âncă-unŭ fulgerŭ, âncă-unŭ trĕsnetŭ, nourii se aprindŭ ca'n focŭ,
Crapă, se împartŭ în douĕ, — radei sórelui facŭ locŭ!
Şi din ceriu, din înălţime sună-unŭ glasŭ pĕtrundĕtorŭ:
„Românilorŭ, pe vêsle mâna, nu-i de statŭ nepăsătorŭ!“
„Nepăsarea-aduce-osândă, mórte de sine-pierdare,
„Hărnicia-aduce viaţă, traiu ferice, 'nbelşugare.
„Aste vremurĭ, aste-ispite eu anume vi-le-amŭ datŭ;
„Dér din braţe-vĕ, din pepturĭ darulŭ meu nu v'am luatŭ.
„Vitejii, măreţe fapte sĕvârşit'aţĭ în trecutŭ;
„Astădĭ munca, hărnicia facă-vĕ némulŭ sciutŭ —!“

*

Glasu-acesta, glasŭ cerescŭ, noi a-lŭ urma, cuvêntŭ ne-am datŭ
Şi c'a'lŭ şi'mplini dorimŭ, modestulŭ semnŭ, — ét' am cercatŭ!—

Acestŭ prologŭ, în mai multe locurĭ, éră mai cu sémă la pasagiulŭ „Românilorŭ, pe vêsle mâna, nu-i de statŭ nepăsatorŭ!“ fù întreruptŭ de aplause obşteschĭ şi frenetice.

După acésta declarà părintele porumbescu esposiţia de deşchisă.

Aşişĭ la primele „grupe“ nu audiai alta, decâtŭ cuvinte de laudă şi de admirare, considerândŭ publiculŭ scurţimea timpului, care a fostŭ concesŭ, de a învĕţa şi lucra obiectele de împletire de paie, de papură şi de nuiele, şi aceste, atâtŭ de trebuinţă practică, câtŭ şi de — luxŭ!

Nu voimŭ sĕ prejudecămŭ judecata altora, carĭ vorŭ fi fiindŭ competenţĭ întru apreţiarea asemenelorŭ lucrurĭ, şi carĭ vorŭ putè sĕ aibă ocasiune a le vedè obiectele lucrate la „cursulŭ“ din Frătăuţulŭ nou; căcĭ se vorŭ trimite spre espunere atâtŭ la Cernăuţĭ, în localele „Societăţii pentru cultura română“, câtŭ şi la Suceava, la societatea „Şcóla română“, fiindcă aceste societăţĭ au subvenţionatŭ numitulŭ cursŭ într'unŭ modŭ destulŭ de mănosŭ. Déră nicĭ acum şi aicĭ nu putemŭ sĕ nu amintimŭ, şi încă cu o emfasă justă, pălăria de dame şi de moda cea mai nouă, lucrată din paie de domnişóra Elena Brăileanŭ, care a atrasŭ admiraţiunea obştéscă şi din partea celorŭ streinĭ. Audirămŭ, adecă, pe d-lŭ Dr. Polecŭ, bibliotecariulŭ universităţii din Cernăuţĭ, care venì cu soţia şi cu fiică-sa la esposiţiă, mai că necredêndŭ, că în cursulŭ acesta atâtŭ de scurtŭ şi de mânĭ cu totulŭ începĕtóre în atare lucru, ar fi fostŭ cu putinţă sĕ se confecţioneze acéstă capelă. Vine apoi o pălăriă de paie pentru bărbaţĭ lucrată de d-şóra soră a susŭ numitei, de Melania Brăileanŭ, învĕţătóre din Bilcă, apoi o pălăriă totŭ de paie şi pentru bărbaţĭ, împletită de d-şóra Lucreţia Rĕuţu, fiica adultă a învĕţătorului din locŭ. Aspasia Tofanelŭ, învĕţătóre din Frătăuţulŭ vechiu, Emilia Leontovicĭ, fiica învĕţătorului Leontovicĭ din Rădăuţĭ ş. m. a. Dér ce sĕ mai vorbim despre d-şóre: dênsele tóte au lucratŭ obiecte lăudate cu dreptulŭ şi de totŭ insulŭ ce le-a vĕdutŭ. Dér o copilă de 12 anĭ din satŭ din Frătăuţulŭ nou, anume Reveca Nicóră, a lucratŭ unŭ panerŭ de papură, care îţĭ cere tótă lauda!

Totŭ în rêndulŭ primŭ suntŭ şi încă de întonatŭ cu laudă obiectele lucrate din paie, din papură şi din nuiele ale preoţilorŭ, părintelui Epaminonda Dracinschi din Igeştĭ şi părintelui Isidorŭ Zavadovschi din Camenca; sĕ stai şi sĕ te totŭ uiţĭ la acele lucrurĭ — coşuleţe de luxŭ şi altele — şi nu te poţĭ sătura!

Aşa şi între alţii, unŭ săteanŭ din Frătăuţulŭ nou, Dumitraşŭ Jacotă, a făcutŭ unŭ coşŭ de albine, sistemŭ Berleps, împletitŭ din nuiele, şi o corfă (coşarcă) de mână, apoi cantorii bisericescĭ Lomuşŭ şi Busnénu, şi toţĭ domnii învĕţătorĭ, Bocance din Botuşana, Isopescu din Frătăuţulŭ vechiu, Gorcea din Costişa şi Nicóră din Pătrăuţĭ, de lângă Sucéva, până şi scolăraşii din Frătăuţulŭ nou, Todorică Măireanu şi Stefănică Bogianu. Multă laudă şi chiar admiraţiune s'au datŭ lucrărilorŭ lui Ioanŭ Nistreanu, sătênŭ din Igeştĭ. Acestŭ omŭ a datŭ o probă esemplară şi de diligenţă şi de o capacitate naturală, care ne face a cugeta, câte atarĭ capacităţĭ se află în poporulŭ nostru — neusitate —!

(Va urma.)

Congresulŭ ştudenţilorŭ în Ploescĭ.

Foile de dincolo publică programa congresului ce se va ţinè în 5, 6, 7 şi 8 Sept. v. a. c. în Ploescĭ. Étă-o:

Lunĭ 4 Septemvre órele 7, 20 m. séra ştudenţii universităţii din Iaşĭ vorŭ pleca spre Ploescĭ, şi se vorŭ întêlnì cu fraţii lorŭ din Bucurescĭ, Marţĭ 5 Sept. órele 8 diminéţa, în gara din Ploescĭ. Acolo studenţii vorŭ fi primiţĭ în sunetulŭ musicei, care va cânta marşulŭ „*Deşteptă-te Române*“ şi vorŭ fi întêmpinaţĭ de către consilulŭ comunalŭ în corpore, şi salutaţĭ de bună-venire de primarulŭ oraşului, la care va rĕspunde unulŭ din delegaţii ştudenţilorŭ. La acéstă recepţiune vorŭ asista autorităţile civile şi militare, corpulŭ profesoralŭ şi cetăţenii.

Dela gară cortegiulŭ va pornì spre oraşŭ în ordinea următóre: a) 4 Giandarmĭ; b) Musica regimentului; c) Diferitele Societăţĭ; d) Şcólele publice cu drapelele; e) Autorităţile; f) Studenţii; g) 4 Giandarmĭ. Cortegiulŭ va străbate bulevardulŭ Independenţei, strada Golescĭ, piaţa Unirei, strada Francesă, strada regală şi se va opri la biserica Sf. Vinerĭ, unde se va oficia unŭ Te-Deum de bună sosire. După Te-Deum ştudenţii se vorŭ

îndrepta spre primăriă, unde se va proceda la încuartirare.

La órele 2 p. m. va avé locŭ deschiderea Congresului în sala Liceului, unde vorŭ fi locurĭ reservate autoritățilorŭ și cetățenilorŭ Ploeștenĭ. In acéstă primă ședință se va face alegerea președintelui, se vorŭ ceti comunicările, se va trage la sorțĭ comisiunea de verificare și apoi se va asculta disertațiunea d-lui Leonŭ Grigorescu, studentŭ în litere din Iașĭ, despre starea a patra (quatrième état).

Mercurĭ 6 Septemvre. Escursiunea la salinele Slănicŭ. *Joi 7 Septemvre.* La órele 8 studenții întrunițĭ în piața Unirei vorŭ pleca spre a visita diferitele stabilimente și fabricĭ. La órele 1 p. m. va fi a doua ședință a congresului, în care se vorŭ ține disertațiunile d-lorŭ N. S. Demetrescu, studentŭ în sciințele naturale, despre filoxeră, și V. Lateșŭ, studentŭ în medicină din Iașĭ, despre genialitate și nebuniă. La órele 8 séra va avé locŭ unŭ concertŭ, datŭ de studențĭ în profitulŭ elevilorŭ săracĭ din localitate, alŭ cărui programŭ va fi mai dinainte anunțatŭ.

Vinerĭ 8 Septemvre. La órele 8 p. m. va avea locŭ a treia și ultima ședință a congresului, în care se va ține disertația d-lui N. N. Săveanu, studentŭ în litere, despre libertate și liberalismŭ. La ordinea ḑilei va fi raportulŭ comisiunei verificatóre, alegerea comisiunilorŭ de organisare și tragere la sorțĭ a orașului, unde va avea locŭ viitorulŭ congresŭ. Apoi se va declara închiderea congresului. La órele 8 séra se va da de cătră comună unŭ banchetŭ în onórea studențilorŭ. *Sâmbătă 9 Septemvre.* La orele 8,58 diminéța studenții din Iașĭ vorŭ părăsi Ploeștii, ér cei din Bucureștĭ la órele 10.25. *Comitetulŭ de recepțiă:* Primarulŭ orașului Temelie Dinescu, prefectulŭ județului d. Garoflide, I. I. Romanescu, E. Corlătescu, I. Ghețu, B. Spirescu, Iosifŭ Ionescu junior, D. Ghermănescu, Toni Arionŭ, Ghiță Ionescu, T. Enibace, dr. G. Cosma, G. Dobrescu, Chr. Negoescu.

Congresul internațional de cereale din Paris.

„Curierulŭ Financiarŭ“ dă următórele amĕnunte asupra acestui congresŭ:

La congresulŭ de cereale și de făinurĭ, care a avutŭ locŭ sub președința d-lui *A. Dubray*, în palatulŭ Tuileriilorŭ, *România a avutŭ unŭ strălucitŭ sucesŭ.*

Comisiunea de făinurĭ 12 mărcĭ din Parisŭ, procedêndŭ la analisa grâurilorŭ și făinurilorŭ din diferite țĕrĭ, *a constatatŭ oficială superioritatea de glutină*, ce conținŭ grâurile române. Resultatulŭ acesta puindu-se în vederea tuturorŭ membrilorŭ congresului, aceștia cu unanimitate de voturĭ au votatŭ moțiunea presentată de d. D. Millas, mare fabricantŭ de făinurĭ din România (Brăila), în calitate de raportorŭ alŭ secțiunei a 4-a a congresului, secțiune însărcinată anume cu analisa grâurilorŭ și stabilirea calitățilorŭ.

Moțiunea votată de congresŭ sună astfelŭ: Congresulŭ, după ce a luatŭ cunoscință de raportulŭ d-lui Millas, delegatŭ românŭ, și a ascultatŭ esplicațiunile sale, *recunósce în unanimitate buna calitate a grâurilorŭ române.* Congresulŭ, după propunerea d-lui Egli Reimann, delegatulŭ Elveției, esprimă dorința, de asemenea cu unanimitate de voturĭ, *de a vedé abolirea rĕsboiului vamalŭ.* A treia dorință exprimată de congresŭ comportă stabilirea unei scărĭ servindŭ a delimita calitatea grâurilorŭ, dure, tandre, jumĕtate-tandre și clasele pentru tóte țĕrile.

Toțĭ morarii renumițĭ din tótă lumea au luatŭ parte la acéstŭ congresŭ și au votatŭ în unanimitate moțiunea de mai susŭ. Delegațiĭ Elveției, ai Angliei, ai Belgiei și ai Portugaliei, prin discursurile lorŭ, au lăudatŭ fórte multŭ grâurile române.

D. Egli Reimann, delegatulŭ Elveției, a adăugatŭ prin discursulŭ sĕu, că nu este esactŭ, că grâurile române se vêndŭ în Europa dreptŭ grâurĭ ungare, deórece d-sa singurŭ este unulŭ din principalii importatorĭ de grâurĭ române, care de mai mulțĭ anĭ cumpĕră și vinde numai cereale române și pe nume românescŭ.

D. *Carnot*, președintele Republicei francese, interesându-se fórte multŭ de lucrările congresului de cereale, a ținutŭ sĕ fiă minuțiosŭ pusŭ în curentulŭ lorŭ și a declaratŭ, că *simte o viă mulțumire de a constata superioritatea calității grâurilorŭ române.*

Francia, împreună cu tóte țĕrile consumatóre, cunoscŭ astăḑĭ, în modŭ oficialŭ, care e țĕra care le póte procura grâurĭ bune și eftine. Lumina făcută la acestŭ congresŭ, la care au luatŭ parte toțĭ morarii, cultivatorii și comercianții de frunte din Europa, a pĕtrunsŭ atâtŭ de multŭ în publiculŭ europeanŭ, încât grâurile române au început deja a atrage atențiunea tuturorŭ și a face, ca cererile pentru aceste grâurĭ sĕ ia proporțiunĭ fórte marĭ.

După închiderea congresului a avutŭ locŭ unŭ mare banchetŭ, la care a luatŭ parte și d. Yves Guyot, ministru de comerciu.

Economiă.

Tĕrgulŭ din Ploescĭ în sĕptĕmâna trecută a fostŭ fórte bine cercetatŭ. Grâu cu deosebire s'a adusŭ multŭ la tĕrgŭ. Cucuruzulŭ de anŭ, deși recolta din éstanŭ nu corĕspunde așteptărilorŭ, a scăḑutŭ în prețŭ. Calitatea cea mai bună, chila s'a vêndutŭ cu următórele prețurĭ: grâu lei 54.60; sĕcară 35.36; orzŭ 30.— ovĕsŭ 24—5; cucuruzŭ 44.—; fasole nouĕ 100 oca 20 lei. Cei mai tari boi de muncă, de carĭ au fostŭ fórte mulțĭ în piață, s'au vêndutŭ pĕrechea cu 350—360 lei. Unŭ bou îngrășatŭ se vindea cu 80 lei, o vacă 40 l. Vinulŭ nou se vindea vadra cu doi lei.

Dare de sémă și mulțămită publică.

Tirimia mare, 29/8 n. 1889.

In séra petrecerei cu jocŭ arangiată în 11 Augustŭ n. c. în Tirimia mare, comitatulŭ Tĕrnavei micĭ, alŭ cărei venitŭ este destinatŭ pentru reînoirea bisericei gr. cat. românescĭ din locŭ, au incursŭ dela domnii: Nicolau Maiorŭ preotŭ în Odriheiu 2 fl. 40 cr. Basiliu Turcu notarŭ cercualŭ în Căpușiu 2 fl. 50 cr. Gregoriu Maiorŭ colabaratorŭ la Gazeta Transilvaniei 2 fl. 50 cr Romulŭ S. Orbeanu preotŭ în Iclandelŭ 2 fl. Ana Florianŭ n. Maiorŭ preotésă în Sângerŭ 1 fl. Emiliu Viciu profesorŭ 1 fl. Vasiliu Viciu seniorŭ posesorŭ în Niraștĕu 2 fl. Vasiliu Viciu juniorŭ posesorŭ în Nirașteu 2 fl. Alexiu Viciu preotŭ în Nirașteu 2 fl. Benedictŭ Viciu notarŭ cercualŭ în Sântana 2 fl. Ales. Maiorŭ preotŭ în Tirimia mare 2 fl. Vasiliu Vlassa preotŭ în Bâla 2 fl. Laurianŭ Voda studentŭ 1 fl. Ioanŭ Moldovanŭ preotŭ gr. or. în Vidrasĕu 2 fl. Victorŭ Orosŭ din Vidrasĕu 1 fl. Paulŭ Marinŭ teologŭ 1 fl. Petru Marinŭ 1 fl. Ioanŭ Voda oficialŭ în Tĕrgulŭ Murĕșiului 1 fl. Eliseu Migia comerciantŭ în Têrgulŭ Murĕșiului 2 fl. Iosifŭ Lemeni teologŭ abs. de Gherla 1 fl. Georgiu Răduțiu protopopŭ în Cerghidielŭ 1 fl. Basiliu Barna preotŭ în Vaidacuta 2 fl. Ioanŭ Boeriu posesorŭ în Iclanḑelŭ 2 fl. Vasiliu Hodoșiu preotŭ în Iclandŭ 2 fl. Alesandru Viciu neguțătorŭ în Niraștĕu 1 fl. Corneliu Munteanŭ învĕțătorŭ 1 fl. 30 cr. Lazarŭ Căluțiu strajameșter la giandarmĭ pensionatŭ în Cerghidielŭ 2 fl. Georgiu F. Negruțiu invĕțătorŭ în Murĕșiu Lechința 2 fl. Dómna Vas. Manu din Craciontalĕu 2 fl. Teodorŭ Opreanu învĕțătorŭ în Odriheiu 1 fl. Augustinŭ Nilca studentŭ 1 fl. Georgiu Todorŭ preotŭ în Sântpaulŭ 2 fl. Küzdényi Sándor inspectorulŭ bunului contelui din locŭ 1 fl. Csernátoni Antal din locŭ 1 fl. Pârcălabŭ George din Lucafalĕu 1 fl. Vesselli Károly espeditorŭ postalŭ în Niraștĕu 1 fl Iakabos Károly din Vidrasĕu 1 fl. Suma 57 fl. 70 cr.

In ḑilele următóre au mai incursŭ din opidulŭ Dicio-Sânmartinŭ până acuma numai singurŭ dela Prea stimatutŭ Domnŭ Basiliu Moldovanŭ presid. sedr. orfanale 1 fl., și dela d-lŭ Petru Nirășteanŭ preotŭ în Ernotŭ 1 fl. — *Suma totală 59 fl. 70 cr.*

Din aceștia s'au spesatŭ: 20 fl. ca plată la musicanțĭ, 18 fl. 68 cr. pe materiale folosite cu aceea ocasiune, rĕmâne *venitŭ curatŭ 21 fl. 2 cr.*, care sumă s'a depusŭ la institutulŭ de creditŭ și economii „Albina“ în Sibiiu spre fructificare, până când vomŭ dispune de suma recerută la reînoirea sf. bisericĭ.

Priméscă sincerile nóstre mulțămite toțĭ aceia, carĭ ne-au onoratŭ cu presența solvindŭ séra la cassă, precum și carĭ au suprasolvitŭ. Ce va mai incurge, se va chita érășĭ pe acéstă cale.

Biserica nóstră este în stare debilă, éră școla, alŭ căreia edificiu corĕspunde deplinŭ recerințelorŭ legei, este cu greu a se susține căcĭ Maghiarii în anulŭ trecutŭ au edificatŭ aicĭ în comuna Tirimia mare o școlă de statŭ cu 2 învĕțătorĭ, carĭ umblă pe la casele Românilorŭ promițêndŭ scutire dela didactru și alte favorurĭ, numai sĕ-șĭ dea Românii copii la școla lorŭ, ba în éstŭ anŭ a edificatŭ statulŭ și unŭ internatŭ de prunci micĭ (kisdedovo) strigându-se din poronca notarului peste satŭ, ca totŭ omulŭ sĕ-șĭ dea copii micĭ acolo. Acestea totŭ pe conta pruncilorŭ românĭ, căcĭ deși suntemŭ în marginea Săcuimei, totușĭ atâtŭ școla de statŭ catŭ și internatulŭ de prunci micĭ stau góle, numai cu prunci Ungurilorŭ în ele. Pusune-au Ungurii de solvimŭ 5% la scóla de stat după darea directă, contra căreia am băgatŭ o rugare la ministrul de culte. Tóte acestea nu ne genéză, prunci noștri până vomŭ fi vii vorŭ frecventa școla nóstră.

Pentru a puté mai cu înlesnire susține școla (și biserica), care e multŭ cercetată de pretore și inspectorŭ fără de a afla ceva vină, ne permitemŭ a apela la bunăvoința mărinimosului publicŭ sĕ sucurgă cu posibilul ajutorŭ, de care acum avem lipsă, până când ministrul ne va salva dela solvirea celorŭ 5%, carĭ mult genéză pe poporŭ.

Nu se póte tăinui onórea ce ne-au făcut'o prin representarea admirabilului costumŭ națiunalŭ simpaticele Dómne: Susana Maiorŭ și Elena Vlassa și amabilele d-șóre: Marița Vodă, Luisa Viciu, Aurelia Maiorŭ și Lucreția Montani. Acestŭ costumŭ, precum și strĕbunele jocurĭ „Călușierulŭ“ și „Bătuta“, și eleganta musică, ca unŭ ce ne mai auḑitŭ pe acestea locurĭ, au pusŭ în uimire pe privitorii de prin comunele vecine, și cu deosebire pe Săcui, în ale cărorŭ memorii vorŭ rĕmâné neșterse. Astăḑĭ flĕcăii săcui fluera pe uliță „Călușerulŭ“. Décă pe viitorŭ s'ar mai da unŭ asemenea jocŭ în acestŭ locŭ, e sperare, că s'ar introduce jocurile naționale între Săcui.

Pentru comitetŭ:

Alexandru **Maiorŭ**, președinte. Romulŭ S. **Orbeanu**, secretarŭ. Ioanŭ **Bucurŭ**, cassarŭ.

TELEGRAMELE „GAZ. TRANS.“

(Serviciulŭ biuroului de coresp. din Pesta.)

Pesta, 18 Septemvre. Maiestatea Sa a sositŭ aséră la Gödöllö cu Archiducii Albrecht și Vilhelm, și cu miniștrii, venindŭ din Kisber dela manevre. Adḑĭ a sositŭ aci Kalnoky.

Copenhaga, 18 Septemvre. Sgomotele despre logodirea prințului Danemarcei cu sora cea mai mică a împĕratului germanŭ se adeverescŭ.

Belgradŭ, 18 Septemvre. Regele Milanŭ sosesce, precum se vorbesce, în 20 Septemvre la sfințirea stégului asociațiunei reuniunilorŭ de vênătorĭ. —Cercurile guvernamentale se pare că suntŭ îngrijate din mai multe motive din causa întórcerei Reginei Natalia în Serbia.

DIVERSE.

Érășĭ Jack spintecătorulŭ. In sĕptĕmâna trecută s'a sĕvĕrșitŭ unŭ nou omorŭ în cartierulŭ Whitechapel din Londra. Se crede că autorulŭ crimei e totŭ vestitulŭ Jack spintecătorulŭ. Cadavrulŭ nenorocitei victime a fostŭ găsitŭ în Pichin-street, o stradelă murdară din cartierulŭ Whitechapel. Capulŭ și brațele lipsiau, ér intestinele eșiau afară din pântece, care era spintecatŭ. Pinchin-street este situată la trei minute depărtare de postulŭ de poliția. Se bănuesce, că într'o căruță de negustorŭ ambulantŭ ar fi fostŭ transportatŭ acolo între gunóie cadavrulŭ victimei, și anume în timpulŭ nopții, căcĭ ḑiua s'ar fi observatŭ de copii, carĭ se jócă pe acolo. Identitatea victimei n'a putută fi constatată. Tăiarea brațelorŭ s'a făcutŭ cu ajutorulŭ unui instrumeatŭ fórte ascuțitŭ, ér spintecarea pântecelui pórtă semnele unei operațiunĭ cum obicinuesce a face Jack spintecătorulŭ. Vestmintele victimei arată, că victima e o femea de condițiunea cea mai de josŭ. Whitechapel e acum din nou cuprinsŭ de grózĕ.

Poporațiunea Bulgariei. După cele din urmă recensĕminte, populațiunea Bulgariei se urcă la 2,326,250, din carĭ 1,182,360 bărbațĭ și 1,143,890 femei; 606,319 Musulmanĭ, 58,219 Grecĭ, 50,291 Țiganĭ, 23,556 Ovrei, 1,016 Rușĭ, 2,142 Sêrbĭ, 2,245 Germanĭ, 554 Francezĭ, 2,557 Slavĭ austriacĭ și 78,094 diferite naționalitățĭ; la 1978 inșĭ nu s'au putută constata naționalitatea. Dér numĕrulŭ celŭ mare de Românĭ dealungulŭ Dunării unde suntŭ?

Principele de Monaco, Karol III Honorius, a murită la 10 Septemvre n. Elŭ s'a născutŭ în 8 Decemvre 1818. Urmașul lui e fiu-sĕu Albert Honorius Karolŭ, care acum e căpitan de fregată în marina spaniolă.

Definiția ciudată a pianului. Iaponesii, carĭ au cercetatŭ ântâia dată Europa, au trimisŭ în patria lorŭ o definiție de totŭ ciudată a pianului. „Europenii“, scriiau ei în rapórtele lorŭ, „sciu sĕ stórcă de la unŭ animalŭ mare, cu patru picióre, nisce sunete de totŭ melodióse. Unŭ bărbatŭ, dér mai de multe-orĭ o femeiă, se așéḑă înaintea animalului și, călcândŭ pe códa mirăzăniei și lovindu-i dinții albĭ cu degetele, îlŭ silescŭ sĕ cânte cu voce fórte plăcută“.

Tocmai la timpŭ. Unŭ vênătorŭ vine acasă cu două potârnichĭ frumóse și grase. „Dĕu“, ḑise femeia mirosindu-le, „ai făcutŭ tare bine, că le-ai împușcatŭ astăḑĭ — e tocmai la timpŭ“.

Se feresce de acrélă. „Sĕ'țĭ fiă rușine a cerși — așa voinicŭ, tare și mare!“ — „Ei! scii d-ta care e pricina? de lucru mi-e acru sufletulŭ și doctorulŭ mi-a ḑisŭ sĕ mĕ ferescŭ de acrélă.“

Cursulŭ pieței Brașovŭ

din 18 Septemvre st. n. 1889.

Bancnote românescĭ	Cump.	9.44	Vênd.	9.47
Argintŭ românescŭ -	„	9.40	„	9.43
Napoleon-d'orĭ - - -	„	9.46	„	9.49
Lire turcescĭ - - -	„	10.70	„	10.75
Imperialĭ - - - -	„	9.70	„	9 75
Galbinĭ	„	5.58	„	5.64
Scris. fonc. „Albina“ 6%	„	102.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	98.50	„	99.—
Ruble rusescĭ - - -	„	122.50	„	123.—
Mărcĭ germane - -	„	58.10	„	58.30

Cursulŭ la bursa de Viena

din 17 Septemvre st. n. 1889.

Renta de aurŭ 4% - - - - - -	99.65
Renta de hârtiă 5% - - - - - - -	94.75
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare -	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune) - -	99.90
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune) - -	117 —
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune) - -	111.90
Bonurĭ rurale ungare - - - - -	104.70
Bonurĭ cu clasa de sortare - - - -	104.70
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timișŭ - - -	104.70
Bonurĭ cu cl. de sortare - - - - -	104.70
Bonurĭ rurale transilvane - - - -	104.70
Bonurĭ croato-slavone - - - - - -	105.—
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ - - - - - - - -	99.50
Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ	137.75
Losurile pentru regularea Tisei și Seghedinului - -	128.—
Renta de hârtiă austriacă - - - -	83.55
Renta de argintŭ austriacă - - - -	84.5
Renta de aurŭ austriacă - - - - -	110.—
Losurĭ din 1860 - - - - - - - -	138. –
Acțiunile băncei austro-ungare - -	913.—
Acțiunile băncei de creditŭ ungar. -	31[illegible]
Acțiunile băncei de creditŭ austr. -	305.25
Galbenĭ împĕrătescĭ - - - - - - -	5.68
Napoleon-d'orĭ - - - - - - - - -	9.49
Mărcĭ 100 împ. germane - - - - -	58.47½
Londra 10 Livres sterlinge - - - - -	119.70

Editorŭ și Redactorŭ responsabilŭ
Dr. Aurel Mureșianu.

ABONAMENTE

la

„GAZETA TRANSILVANIEI“

Prețulŭ abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

Pe trei lunĭ	3 fl. —
Pe șése lunĭ	6 fl. —
Pe unŭ anŭ	12 fl. —

Pentru România și străinătate:

Pe trei lunĭ	10 fr.
Pe șése lunĭ	20 fr.
Pe unŭ anŭ	40 fr.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă.

Pentru Austro-Ungaria:

Pe anŭ	2 fl. —
Pe șése lunĭ	1 fl. —
Pe trei lunĭ	50 cr.

Pentru România și străinătate:

Pe anŭ	8 francĭ.
Pe șése lunĭ	4 francĭ.
Pe trei lunĭ	2 francĭ.

Abonamentele se facŭ mai ușorŭ și mai repede prin **mandate poștale.**

Domnii, carĭ se vorŭ abona din nou, sĕ binevoiéscă a scrie adresa lămuritŭ și a arăta și poșta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei“.

Avisŭ d-lorŭ abonațĭ!

Rugămŭ pe d-nii abonațĭ ca la reînoirea prenumerațiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ și numerii de pe fâșia sub care au primitŭ ḑiarulŭ nostru până acuma.

Domnii, ce se abonézâ din nou, sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ și sĕ arate și posta ultimă.

Totodată facemŭ cunoscutŭ tuturorŭ D-lorŭ abonațĭ, că mai avemŭ din anii trecuțĭ numerĭ pentru complectarea colecțiunilorŭ „Gazetei“, precum și câteva întregĭ colecțiunĭ, pentru carĭ se potŭ adresa la subsemnata Administrațiune în casŭ de trebuință.

Administraț. „Gaz. Trans.“

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașovŭ.